

Робоча група з питань політики та урядування: ПЛАН ДІЙ

Український центр економічних та
політичних досліджень
ім. Олександра Разумкова

Інститут міжнародних справ ім.
Елліотта, Університет Джорджа
Вашингтона

Члени робочої групи

Співголова: В'ячеслав

Коваль, народний депутат
України, заступник голови
Комітету Верховної Ради з
питань регламенту,
депутатської етики та
організації роботи Верховної
Ради України

Співголова: Вільям Грін

Міллер, колишній Посол
США в Україні (1993-1998)
Віталій Бондзик, керівник
Служби, Служба віце-прем'єр-
міністра України

Зоряна Міщук

секретар,
Громадсько-політична
консультативна рада при
Голові Верховної Ради
України

Ростислав Павленко

керівник, Головна аналітична
служба Секретаріату
Президента України

Юрій Якименко

директор
політико-правових програм
Українського центру
економічних та політичних
досліджень ім. Олександра
Разумкова

Тарас Кузьо

професор,
Університет Джорджа
Вашингтона

Роберт Мак-Коннелл

колишній помічник міністра
юстиції США

Позитивні досягнення Президента України Віктора Ющенка, уряду України та Верховної Ради повинні знайти належне визнання з боку євроатлантичної спільноти. Ми розуміємо, що це двосторонній процес, і віддаємо належне позитивним досягненням України у різних аспектах процесу реформ та боротьби з корупцією. Форма та спосіб такого визнання може бути визначена західними урядовими та міжнародними організаціями самостійно, проте ми наголошуємо на важливості надання реальної допомоги та моральної підтримки, яка б дозволила Президентові Віктору Ющенку, уряду та Верховній Раді України продовжити демократичні реформи та євроінтеграцію України. Ми закликаємо Сполучені Штати та інших західних донорів провести ретельну оцінку надання необхідних проектів технічної допомоги з метою досягнення заявлених Україною цілей проведення реформ для побудови європейської демократичної держави.

Принципово важливими є обіцянки Президента Ющенка українському народові. Не менш важливими є обіцянки Україні з боку Заходу. Цих питань безпосередньо стосується спільна заява, підписана Президентом Джорджем Бушем та Президентом Віктором Ющенком 4 квітня 2005 року за назвою "Порядок денний українсько-американського стратегічного партнерства у новому сторіччі". Обидва президенти заявили, що "ми даємо настанову нашим країнам працювати разом задля просування свободи та безпеки на основі демократичних принципів та інституцій, що складають підвалини наших відносин... Ми працюватимемо разом для зміцнення демократичних інституцій в Україні." Одним із зобов'язань, що їх взяли на себе Сполучені Штати, є скасування для України поправки Джексона – Веніка. Саме у дусі цих намірів Фондація "Україна – США" та Програма "Політичний діалог України та США" створили Коаліцію зі скасування поправки Джексона – Веніка. Цю створену у Сполучених Штатах Коаліцію очолюють колишній Посол США в Україні Стівен Пайфер та колишній Посол США в Україні Вільям Грін Міллер. Ми із задоволенням сприйняли звістку про те, що на підтримку спільної заяви двох президентів Державний секретар США Кондоліза Райс уже звернулась до Конгресу США з проханням скасувати для України поправку Джексона – Веніка.

Зважаючи на історичну перспективу, ми ще раз наголошуємо на важливості того, що обіцянки, дані країнам Центральної Європи та Балтії, стали ключовими факторами для підтримання курсу реформ у цих державах. Для України така підтримка є не менш важливою.

Учасники діалогу висловлюють свою підтримку зусиллям нової влади під керівництвом Президента Ющенка щодо утвердження в Україні демократичних цінностей, які знайшли своє втілення в ідеалах Майдану, та досягнення цілі євроатлантичної інтеграції і виконання взятих на Майдані передвиборних зобов'язань Президента Віктора Ющенка.

Разом з тим, ми глибоко занепокоєні з приводу внутрішніх конфліктів, які виникли у владній команді і спричинилися до відставки прем'єр-міністра та уряду і мали своїм наслідком породження у певній частині громадян сумнівів щодо того, чи зможе Помаранчева революція виконати поставлені перед нею цілі.

Учасники діалогу вважають, що головними викликами, які постали перед новою

владою і поки не отримали адекватної відповіді, є корупція, зловживання службовим становищем, неправомірний вплив бізнес-інтересів на політичну сферу (“політична корупція”), недостатня прозорість процесів у владі і політиці та відсутність реальної політичної підзвітності народові.

Особливу увагу учасники діалогу надають майбутнім виборам до Верховної Ради України та органів місцевого самоврядування. Ці вибори мають дати однозначну відповідь на питання, чи стала Україна незворотно на шлях демократичного розвитку і чи завершила вона пострадянський період своєї історії. За тим, наскільки чесними і прозорими будуть вибори, світова демократична спільнота оцінюватиме поступ України у напрямі до євроатлантичної інтеграції.

Процес та результати майбутніх виборів визначать, чи відбудеться реальна демократична реструктуризація суспільства. Вільні і чесні вибори уможливають усвідомлення громадянами демократичних цінностей і сприятимуть піднесенню рівня участі громадян у демократичному політичному процесі через членство у різних політичних партіях чи їх підтримку.

Виходячи із сучасної суспільно-політичної ситуації в Україні, учасники діалогу визначили низку пріоритетних коротко- і довготермінових завдань та пропонують таке:

Короткотермінові завдання (на період до виборів 26 березня 2006 р.)

Заклик до лідерів політичних партій підписати документ під назвою “Кодекс етичних стандартів виборчої кампанії” і сконцентрувати увагу на таких питаннях:

- гарантувати прозоре і демократичне формування виборчих списків на виборах усіх рівнів, а саме через забезпечення доступу українським та міжнародним спостерігачам, представникам громадських організацій, засобів масової інформації, представникам споріднених політичних сил з інших країн на з’їзди та конференції, де затверджуватимуться партійні списки;
- усім кандидатам, починаючи з перших п’ятирок партійних списків, необхідно оприлюднити відомості про свій фінансовий, майновий стан та реальні доходи;
- гарантувати прозоре фінансування виборчих кампаній через оприлюднення інформації про бюджети кампаній та джерела надходжень;
- гарантувати доступ українських та міжнародних спостерігачів до моніторингу дій політичних партій на всіх етапах виборчого процесу.

Заклик до приватного сектора

Стимулювати громадські організації, залучені до моніторингових функцій під час виборів, і надалі:

- здійснювати моніторинг за дотриманням політичними партіями “Кодексу етичних стандартів виборчої кампанії”. Факти порушень необхідно оприлюднювати у ЗМІ та інформувати про них громадськість усіма можливими способами. Ефективні засоби такого моніторингу можуть бути підсилені створенням коаліцій громадських організацій для спостереження за виборами на всеукраїнському та регіональному рівнях;
- запрошувати західних спостерігачів для моніторингу всього процесу передвиборчої кампанії в цілому, а також заходів, що проходять безпосередньо у день виборів.

Учасники діалогу вітають відмову політичного керівництва державою застосовувати адміністративний ресурс у будь-яких формах і на всіх рівнях, а також

- закликають керівників усіх політичних сил забезпечувати політичну нейтральність, зокрема високопосадовцями та державними службовцями, і гарантувати неухильне дотримання цієї вимоги в період передвиборчої кампанії.

Учасники діалогу вітають проголошений Президентом, урядом України і політичними партіями намір надати юридичні гарантії прав партіям, що перебувають у складі легітимної політичної опозиції в Україні, однак наголошують на необхідності завершення цього процесу до виборів.

Середньо- і довготермінові завдання

Підтримуючи наміри влади щодо проведення реформи публічного адміністрування в Україні, а особливо реформи державної служби, вважаємо за необхідне наголосити на потребі забезпечити кращу координацію як системи, так і процесу. З цією метою

- пропонуємо створити єдиний центр координації реформи публічного адміністрування на рівні Кабінету Міністрів України.

Учасники діалогу засвідчують перші зусилля, зроблені Президентом, урядом України і Верховною Радою у питанні боротьби з корупцією. Ми вважаємо, що слід зробити декілька додаткових першорядного значення кроків, а саме:

- необхідно прийняти в якості стратегічного документа національну програму боротьби з корупцією;
- слід прийняти новий закон про запобігання корупції;
- слід створити спеціальний орган на вищому урядовому рівні, відповідальністю якого буде запобігання та боротьба з корупцією в урядових структурах усіх рівнів;

Ми вважаємо, що є нагальна потреба ухвалити закон, який визначатиме відповідні стандарти належної поведінки державних службовців, включно зі створенням централізованої системи суворого контролю.

Ми схвалюємо наміри нової влади запровадити дієві механізми декларування майна, доходів і витрат посадовими особами усіх рівнів. Ми звертаємо на це особливу увагу з метою забезпечення доступу до цієї інформації як громадськості, так і ЗМІ.

Ми підтверджуємо необхідність розробки і ухвалення закону про лобіювання і лобістську діяльність як засобу досягнення більшої прозорості публічного моніторингу законотворчого процесу та діяльності у цьому процесі зацікавлених груп.

Слід чітко окреслити стосунки між урядом України та громадськими організаціями, зокрема щодо роботи над такими важливими питаннями, як вивчення публічної політики, задля гарантії, що у такій діяльності не буде конфлікту інтересів. Взаємодія між громадськими організаціями та урядом України є необхідною для зміцнення громадянського суспільства, але й також для забезпечення незалежності діяльності громадських організацій.

Ми схвалюємо дії Президента і уряду України, спрямовані на розвиток громадських організацій і їх залучення до формування державної політики, так само як їхні дії, спрямовані на створення кращих умов для підтримки діяльності громадських організацій. Ми також сподіваємося, що питання урегулювання процесу, який би дозволив громадським організаціям працювати над виконанням урядових замовлень на тендерній основі і без впливу на їх незалежність, здобудеться на серйозний розгляд.

Учасники діалогу ще раз підтверджують актуальність вироблених на червневій зустрічі рекомендацій і закликають Президента України, уряд і Верховну Раду продовжити втілення цих рекомендацій.

Зі свого боку учасники діалогу готові продовжувати свою роботу і докладати спільні зусилля як в Україні, так і в США з метою досягнення поставлених вище цілей заради зміцнення демократії.

За більш детальною інформацією просимо звертатися до Фундації “Україна – США” за адресою:

04070, м. Київ

вул. Боричів Тік, 35-в

Тел.: 380 (044) 537-6230

Факс: 380 (044) 537-6231

www.usukraine.org/dialogue.shtml